

5 Nisan 2024 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, yedi aylık düşüşün ardından, çoğunlukla yüksek uluslararası bitkisel yağ fiyatlarının etkisiyle Mart ayında yükselişe geçti

FAO Gıda Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %1,1 (1,3 puan) artış göstererek ortalama 118,3 puan olurken; bitkisel yağlar, süt ürünleri ve et fiyat endekslerindeki artışların şeker ve tahıl fiyatlarındaki düşüşlerden biraz daha fazla olması nedeniyle artış gösterdi. FAO Gıda Fiyatları Endeksi, son yedi aydır devam eden düşüşün ardından Mart ayında ilk yükselişini kaydetmesine rağmen, bir yıl öncesine göre %7,7 (9,9 puan) düşüş gösterdi.

FAO Tahıl Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %2,6 (3,0 puan) düşüş göstererek 110,8 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,0 (27,7 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası buğday ihracat fiyatları, çoğunlukla Avrupa Birliği, Rusya Federasyonu ve ABD arasında devam eden güçlü ihracat rekabeti nedeniyle Mart ayında son üç aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. Bol arzın ortasında, Çin'in (hem Avustralya'dan hem de ABD'den) iptal ettiği buğday alımları piyasalar üzerinde aşağı yönlü baskı oluştururken, Rusya Federasyonu ve ABD'de 2024 hasadı için olumlu mahsul beklentileri de fiyatların daha ılımlı olmasına katkıda bulundu. Buna karşılık, mısır ihracat fiyatları aylık bazda marjinal olarak artış gösterdi. Ukrayna ve diğer yerlerdeki lojistik zorlukların ortasında, özellikle Çin'den artan satın alma ilgisi, mısır fiyatlarına bir miktar destek sağladı, ancak bu, hasadın devam ettiği Arjantin ve Brezilya'daki mevsimsel baskıyla karşıtlandı. Mart ayında diğer iri taneli tahıllarda uluslararası arpa fiyatları düşerken sorgum fiyatları artış gösterdi. FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi Mart ayında %1,7 oranında düşüş gösterdi; bu, büyük ölçüde küresel ithalat talebinin azalmasının bir yansımasıydı.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %8,0 (9,7 puan) artış göstererek 130,6 puan oldu. Belirgin toparlanma, palmye, soya, ayçiçeği ve kolza yağındaki yüksek fiyatlarından kaynaklandı. Uluslararası palm yağı fiyatları, Güneydoğu Asya'daki güçlü iç taleple aynı zamana denk gelen önde gelen üretici ülkelerdeki mevsimsel olarak düşük üretimin desteğiyle Mart ayında yükselişine devam etti. Uluslararası soya yağı fiyatları; özellikle ABD ve Brezilya'da olmak üzere biyoyakıt sektöründen gelen güçlü talebin devam etmesiyle, son yılların en düşük seviyelerinden toparlandı. Ayçiçeği ve kolza yağı fiyatları da küresel ithalat talebinin artmasıyla Mart ayında toparlandı. Ayrıca ham petrol fiyatlarındaki yükseliş de bitkisel yağ fiyatlarındaki artışa katkıda bulundu.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %2,9 (3,5 puan) artış göstererek 124,2 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %8,2 (11,1 puan) düşüş gösterdi. Mart ayında, Asya'dan gelen istikrarlı ithalat talebi, bahar tatillerine yol açan Batı Avrupa'daki artan yurt içi satışlar ve Okyanusya'daki mevsimsel olarak düşen üretim nedeniyle uluslararası peynir fiyatları en fazla artış gösteren oldu. Asya'daki zayıf talebe rağmen, uluslararası tereyağı fiyatları Mart ayında daha da arttı; bunun başlıca nedeni, güçlü sezonluk talep ve bir miktar sıkılaştıran Avrupa stokları oldu. Buna karşılık, son beş aydan beri devam eden artışların ardından uluslararası tam yağlı süt tozu fiyatları, Okyanusya'daki mevsimsel olarak düşen üretime rağmen küresel ithalat talebinin azalmaması nedeniyle düşüş gösterdi. Spot talebin azalması ve piyasaların sakin kalması nedeniyle yağsız süt tozu fiyatları da düşüş gösterdi.

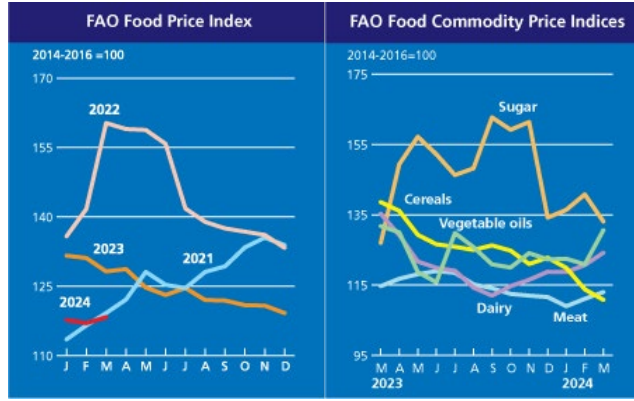
FAO Et Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına göre %1,7 (1,9 puan) artış göstererek 113,0 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,5 (1,7 puan) düşüş gösterdi. Bu seviyede endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,5 (1,7 puan) düşüş gösterdi. Uluslararası kümes hayvanı eti fiyatları, büyük üretici ülkelerde kuş gribi salgınlarının azalmasıyla sağlanan yeterli arz rağmen, önde gelen ithalatçı ülkelerden gelen istikrarlı ithalat talebinin desteğiyle Mart ayında artış gösterdi. Domuz eti fiyatları da, özellikle Batı Avrupa'da artan arz rağmen, özellikle Paskalya tatili öncesinde artan iç talebin etkisiyle artış gösterdi. Uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları, büyük ölçüde önde gelen ithalatçı ülkelerin artan alımları nedeniyle Mart ayında da artmaya devam etti. Uluslararası küçükbaş hayvan eti fiyatları, özellikle Avustralya'dan gelen arzın mevsimsel seviyeleri aşan artışı nedeniyle son iki aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü.

FAO Şeker Fiyatları, Mart ayında, Şubat ayına oranla %5,4 (7,6 puan) düşüş göstererek 133,1 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,8 (6,1 puan) artış gösterdi. Mart ayında uluslararası şeker fiyatlarındaki düşüş, esas olarak Hindistan'daki 2023/24 şeker üretimi tahmininin yukarı yönlü revizyonundan ve sezonun son aşamasında Tayland'da şeker hasadının artan hızından kaynaklandı. Brezilya'dan yapılan büyük ihracat da uluslararası şeker fiyatları üzerinde baskı oluşturdu. Ancak Brezilya'da uzun süren kurak hava koşullarından olumsuz etkilenen mahsule ilişkin devam eden endişeler, mevsimsel eğilimleri kötüleştirmeye devam etti ve fiyat düşüşünü sınırladı. Uluslararası ham petrol fiyatlarındaki yükseliş de uluslararası şeker fiyatlarındaki düşüşün sınırlanmasına katkıda bulundu.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

